

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2011. március 23.)

az Olaszország által a Legler S.p.A. részére nyújtott C 39/07 számú állami támogatásról

(az értesítés a C(2011) 1758. számú dokumentummal történt)

(Csak az olasz nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2012/51/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre (a továbbiakban: Szerződés) és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

tekintettel az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást megindító bizottsági határozatra ⁽¹⁾,

miután az említett rendelkezéseknek megfelelően felhívta az érdekelt feleket észrevételeik megtételére és tekintettel a benyújtott észrevételekre,

mivel:

I. ELJÁRÁS

- (1) 2007. április 5-én, hat hónappal azt követően, hogy a Bizottság a megmentési támogatást a belső piaccal összeegyeztethetőnek ítélte ⁽²⁾, Olaszország a Legler S.p.A.-ra vonatkozó átalakítási tervet jelentett be.
- (2) 2007. szeptember 25-én a Bizottság hivatalos vizsgálati eljárást kezdeményezett a szerkezetátalakítási tervvel kapcsolatban ⁽³⁾. Olaszország 2007. november 30-án juttatta el észrevételeit a Bizottsághoz.
- (3) 2007. december 10-én egy érdekelt fél eljuttatta észrevételeit a Bizottsághoz. A Bizottság az észrevételeket 2008. március 3-án kelt levelében továbbította Olaszországnak. Olaszország 2008. május 20-án kelt levelében nyújtotta be észrevételeit.
- (4) Az olasz hatóságok 2008. július 23-án visszavonták a szerkezetátalakítási támogatásról szóló bejelentést, kinyilvánítva, hogy a tervet elvetették.
- (5) A Bizottság 2008. augusztus 8-án, 2008. október 22-én, 2009. február 9-én, 2009. szeptember 4-én és 2010. március 17-én további információkat kért az olasz hatóságoktól; a kérésekre az olasz hatóságok 2008. szeptember

⁽¹⁾ HL C 289., 2007.12.1., 22. o.

⁽²⁾ HL C 159., 2007.7.12., 2. o. A megmentési támogatást a 2006. október 5. és 2007. április 5. közötti időszakra hagyták jóvá.

⁽³⁾ Lásd az 1. lányszöveget.

tember 26-án, 2008. december 1-jén, 2009. június 3-án, 2009. október 6-án, 2010. február 24-én és 2010. április 20-án kelt leveleikben válaszoltak.

II. A HELYZET ISMERTETÉSE

II.1. Kedvezményezett

- (6) A Legler S.p.A. (a továbbiakban: Legler, csoport vagy vállalat) egy 1863-ban alapított olasz textilgyártó csoport anyavállalata, amely a hivatalos vizsgálati eljárás megindításának időpontjában több jogi személyből állt; ezek a következők: Legler Ottana S.p.A., Legler Siniscola S.p.A. és Legler Macomer S.p.A. A Legler S.p.A. kisebbségi részesedéssel rendelkezett a Legler Maroc SA-ban és 40 %-os részesedéssel a Legler Ottana S.p.A.-ban. A Legler S.p.A. többségi részesedésével a holdingvállalat, a Piltar Ltd. (a továbbiakban: Piltar) rendelkezett.
- (7) A Leglernek 2007-ben 1 213 ⁽⁴⁾ alkalmazottja volt, üzemei voltak Szardínia régióban (az Oristano tartománybeli Macomerben, valamint a Nuoro tartománybeli Siniscolában és Ottanában) és Lombardia régióban (a Bergamo tartománybeli Ponte San Pietróban). A csoport árbevétele 2006-ban 101 millió EUR, 2007 szeptemberében 30,9 millió EUR volt.
- (8) A Legler főtevékenysége a kiváló minőségű pamutvászon gyártása volt, a vállalat az ágazat vezető szereplője volt Olaszországban és Németországban, valamint fontos beszállítója volt Franciaországnak és a Benelux államoknak is. Az olasz hatóságok szerint a pamutvászon piacának két szegmense van: a konfekciótermékek szegmense híres márkák részére (ez volt a Legler fő ágazata) és a tömegpiaci termékek szegmense, amelyben a verseny elsősorban az árakon alapul. A Legler fő versenytársai Olaszországban, Görögországban, Franciaországban, Tunéziában, Törökországban és Japánban működtek. A Legler nehézségei 2003-ban kezdődtek, amikor a gyártás jelentős részét Ázsiába és a Földközi-tenger déli térségébe telepítették át.
- (9) A SFIRS S.p.A., egy Szardínia régióbéli befektetési vállalat 2007. május 30-i elnökségi ülésén úgy döntöttek, hogy a SFIRS 450 000 EUR-ért, felszámolás keretében megvásárolja az Intex S.p.A.-tól a Legler S.p.A. és a Legler Siniscola S.p.A. 17 millió EUR névértékű adósságát.

⁽⁴⁾ Ez a szám a vizsgált időszak során teljes munkaidőben a társaságnál foglalkoztatott alkalmazottak számát jelenti.

- (10) Ugyanezen az ülésen a SFIRS úgy határozott, hogy a Legler 17 millió EUR adósságának egy részét – 14,5 millió EUR-t – részesezésre váltja a Legler saját tőkéjében.
- (11) A Legler részvényeseinek 2007. május 31-i közgyűlésén került sor az adósságot saját tőkére váltó ügyletre. A SFIRS a Legler adósságának egy – 14,5 millió EUR névértékű – részét a Legler tőkéjére váltva megszerezte a Legler S.p.A. többszörös részvényeinek 49 %-át (és elsőbbségi részvényeinek 100 %-át⁽⁵⁾). A fennmaradó 51 % a Piltar tulajdonában maradt.
- (12) A SFIRS 2008 januárjában úgy döntött, hogy eladja a Legler S.p.A.-ban birtokolt részesezését, valamint a Legler csoport fennmaradó adósságát, és pályázati felhívást tett közzé a Legler saját tőkéjének és adósságának együttes felvásárlására.
- (13) A Ferratex s.r.l. (a továbbiakban: Ferratex) által benyújtott nyertes ajánlat összege 2 000 001 EUR volt. Az olasz hatóságok szerint ez az ár tükrözte a SFIRS által a Legler és leányvállalatai felé támasztott követelések piaci értékét, amelyet egy független szakértő 2 millió EUR-ra becsült fel, és ehhez adódott a szintén független szakértő értékelésén alapuló, jelképes 1 EUR a SFIRS részesezéséért a Legler saját tőkéjében. Az eladásra 2008. január 25-én került sor.
- (14) A Legler ugyanakkor 2007 decembere és 2008 augusztusa között minden üzemében beszüntette a működését, és azóta sem folyik tevékenység egyik üzemében sem.
- (15) A Legler S.p.A. 2008. július 23-án nevét Texfer S.p.A.-ra változtatta. Szardíniai leányvállalatait is mind átnevezték, az egységek új nevei: Texfer Ottana S.p.A., Texfer Siniscola S.p.A. és Texfer Macomer S.p.A.
- (16) A csoport anyavállalatát az illetékes bíróság 2008. augusztus 18-án fizetésképtelennek nyilvánította; az anyavállalat 2008. november 13-án leányvállalataival együtt az „*amministrazione straordinaria*” elnevezésű kollektív fizetésképtelenségi eljárás alá került.
- (17) Nem sokkal azután, hogy a Leglernek nem sikerült határidőre visszafizetni a megmentési kölcsönt, a bank bejelentette igényét a megmentési támogatásra. Ezt követően az illetékes minisztérium 2008. szeptember 16-án kamatokkal együtt visszafizette a kölcsönt.
- (18) A Texfer S.p.A. 2010. október 21-én csődöt jelentett. 2010. november 17-én és 18-án a Texfer Ottana S.p.A., a Texfer Siniscola S.p.A. és a Texfer Macomer S.p.A. is csődöt jelentett.
- A kedvezményezett pénzügyi helyzete*
- (19) 2006-ban a Legler saját tőkéje negatív (– 8,6 millió EUR) volt, szemben a 2005-ös 17,2 millió EUR pozitív értékkel. A vállalat 2006-ban 25,9 millió EUR, 2005-ben pedig 28,1 millió EUR veszteségről számolt be. 2006-ban 101,4 millió EUR, 2005-ben pedig 124,2 millió EUR volt a forgalma. A kamatok, adózás és értékcsökkenési leírás előtti eredménye (EBITDA) 2006-ban – 10,9, 2005-ben – 0,7 volt. A kamatráfordítások is emelkedtek.
- (20) 2007. november 30-án a Legler saját tőkéje – 16,3 millió EUR volt. A 2003 és 2007 közötti időszakban a veszteség elérte a 94,9 millió EUR-t, és a vállalat helyzete folyamatosan romlott: veszteségei növekedtek, forgalma csökkent.
- (21) A csoportot a nemzeti jogszabályok alapján 2008. november 13-án kollektív fizetésképtelenségi eljárás alá vonták, amely csőddel zárult (lásd a (16)–(18) preambulumbekezdést).

II.2. A szerkezetátalakítási intézkedések

- (22) Az Olaszország által bejelentett szerkezetátalakítási terv (*piano industriale*) (a továbbiakban: a terv) egy hároméves (2007–2009) időszakot fedett le és három intézkedésből állt: i. a szerkezetátalakítási időszakra 13 millió EUR középtávú kezességvállalás a hat hónapra⁽⁶⁾ szóló megmentési támogatásként engedélyezett kezesség helyett; ii. 13,2 millió EUR közvetlen támogatás; és iii. 13 millió EUR az adósság saját tőkévé alakítására. A SFIRS azonban 2007. május 31-én 14,5 millió EUR névértékben adósságot saját tőkére váltó ügyletet hajtott végre.
- (23) Habár az olasz hatóságok a szerkezetátalakítási tervet (*piano industriale*) a 2007–2009 közötti időszakra nyújtották be, azt állították, hogy a tényleges szerkezetátalakítási időszak 2007. június 1-jétől 2012 végéig tartana. A vállalat 2009 és 2012 közötti szerkezetátalakítási előrehaladásának követésére benyújtott adatok mindössze az újonnan létrehozott vállalat pénzforgalmára és a követelések alakulására vonatkoztak.

⁽⁵⁾ A rendkívüli részvény a részvény tulajdonosának elsőbbségi jogot ad a nyereség szétosztása és a tőke visszafizetése tekintetében a társaság megszűnésekor.

⁽⁶⁾ Vagyis 2012. december 31-ig.

- (24) Ebben a tágabb időtartamban a Legler S.p.A. és szardíniai leányvállalatainak egyesülése révén alakuló új vállalat létrehozásának összköltsége 106,2 millió EUR volt, beleértve a csoport átfogó újrászervezésére fordított 86,7 millió EUR-t, az egyenleg pedig a feltőkésítést és a veszteségek fedezését szolgálta.
- (25) Az újonnan létrehozott vállalat tevékenysége a vállalat hagyományos főtevékenységére, vagyis a kiváló minőségű pamutvászón gyártására irányulna, míg a másik két gyártósort (kordbársony és sima pamut) bezárnák. A csoport földrajzilag is mindössze két üzemben folytatna tevékenységet (Siniscolában és Ottanában), amelyek ugyanabban a régióban találhatóak. A megmaradt eszközöket értékesítenék annak érdekében, hogy a Legler biztosítani tudja önerjét, valamint hogy csökkentsék az energia-, szállítási és személyi költségeket. A macomeri üzem nem szerepelt a tervben ⁽⁷⁾.
- (26) A terv a SFIRS-szel együtt egy új tulajdonos belépését irányozta elő és jelezte, hogy a szerkezetátalakítás megvalósításának érdekében magánforrásokból kell majd hitelkeretet előteremteni.

II.3. Az eljárás megindításának indokolása

- (27) Az eljárás megindításáról szóló döntésében a Bizottság kétségeinek adott hangot abban a tekintetben, hogy az adósságot saját tőkére váltó ügylet állami támogatástól mentes volt-e. A Bizottság kétségeit fejezte ki abban a tekintetben, hogy az adott körülmények között egy magánbefektető elfogadta volna-e az adósság saját tőkére váltását a vállalattól, különösen mivel a vállalat tevékenységének egy részét lényegében hónapokra felfüggesztették, és az olasz hatóságok nem nyújtottak be a Bizottságnak hiteles összevetésen alapuló forgatókönyvet, amely alátámasztaná a SFIRS azon feltételezését, hogy a csoport felszámolásánál költséghatékonyabb volt befektetni a Leglerbe és viselni annak szerkezetátalakítási költségeit.
- (28) A nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás ⁽⁸⁾ (a továbbiakban: megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás) alapján a Bizottság először azt a kérdést tette fel a támogatásnak a belső piaccal való összeegyeztethetőségére vonatkozóan, hogy a Legler nehézségeit kezelhette-e volna a főrészvényes Piltar, valamint hogy a csoporton belül sor került-e a költségek önkényes felosztására.
- (29) Másodszor, a Bizottság kétségbe vonta, hogy a tervnek sikerülne helyreállítania a vállalat hosszú távú életképességét, mivel az eszközök és gyártási sorok tervezett érté-

kesítése meglehetősen bizonytalannak tűnt, a jövőbeli működési költségekre vonatkozó feltevések pedig nem tűntek reálisnak, tekintettel arra, hogy a Legler termelését felfüggesztették. A Bizottság abban is kételkedett, hogy a javasolt kompenzációs intézkedések valósak és nem haladják meg az életképesség helyreállításához szükséges intézkedéseket, valamint hogy az önerő mértéke elegendőnek tekinthető, továbbá hogy az egyszeri támogatás elvét tiszteletben tartották.

- (30) A Bizottság végül felkérte az olasz hatóságokat, hogy nyújtsanak be információkat a felmerült kételylekkel kapcsolatban (a SFIRS hitelének eredete, részletes információ a Piltarról és a költségek megosztásáról a csoporton belül, a kompenzációs intézkedésekről, annak a valószínűségéről, hogy a Legler talál új tulajdonost, valamint a Legler átszervezéséhez szükséges magántőkéhez való hozzáférésről).

III. AZ ÉRDEKELT FELEK ÉSZREVÉTELEI

- (31) Az egyik érdekelt fél 2007. december 14-én kelt levelében benyújtotta az eljárás megindításával kapcsolatos észrevételeit. A harmadik fél azt állította, hogy a kérdéses intézkedések torzítanák a versenyt, és rámutatott arra, hogy az ágazatban jelentős többletkapacitás áll fenn. A 2006-os évre vonatkozóan adatokat nyújtott be a világ pamutvászón-gyártási kapacitásáról, amely 27 %-os globális többletkapacitást mutatott.

IV. ÉSZREVÉTELEK OLASZORSZÁG RÉSZÉRŐL

- (32) Először, az olasz hatóságok kifejtették, hogyan vált a SFIRS a Legler többségi részvényesévé. A SFIRS 2007. márciusában a felszámolás alatt álló Intex S.p.A.-tól megvásárolta a Legler S.p.A. és a Legler Siniscola S.p.A. 450 000 EUR értékű adósságát. 2007. május 31-én a SFIRS ennek az adósságnak egy 14,5 millió EUR névértékű részét átváltotta a Legler saját tőkéjére, ezzel megszerezve a Legler törzsrészvényeinek 49 %-át (a fennmaradó 51 % a Piltar tulajdonában maradt), valamint az elsőbbségi részvények 100 %-át ⁽⁹⁾.
- (33) Másodszor, az olasz hatóságok kifejtették, hogy a Piltar mindössze egy természetes személyek által irányított céltársaság volt. Kifejezetten azzal a céllal hozták létre, hogy részesedést szerezzen a Leglerben, és semmilyen más üzleti tevékenységet nem végzett. Az olasz hatóságok hozzátették, hogy a Piltar már korábban egyértelművé tette, hogy nem tervezi az vállalat pénzügyi támogatását, valamint hogy szándékában áll fokozatosan értékesíteni a csoportban birtokolt részesedését. Lényegében úgy tűnik, hogy a SFIRS a 49 %-os részesedés megszerzésével megszerezte azt a jogot is, hogy felvásárolja a Legler törzsrészvényeinek fennmaradó 51 %-át.

- (34) Harmadszor, az olasz hatóságok ígéretet tettek, hogy információval fognak szolgálni a kompenzációs intézkedésekről.

⁽⁷⁾ A terv erre a telephelyre külön üzleti tervet irányzott elő.

⁽⁸⁾ A nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás (HL C 244., 2004.10.1., 2. o.) és a nehéz helyzetben lévő vállalkozások megmentéséhez és szerkezetátalakításához nyújtott állami támogatásokról szóló közösségi iránymutatás meghosszabbításáról szóló bizottsági közlemény (HL C 156., 2009.7.9., 3. o.).

⁽⁹⁾ Lásd a fenti 6. lábjegyzetet.

- (35) Negyedszer, Olaszország azt állította, hogy a Legler pénzügyi életképességet helyreállító, a (25) preambulumbekzdésben ismertetett szerkezetátalakítási terv által megcélzott piaci szegmensek biztató tendenciákat mutatnak. Az olasz hatóságok említést tettek a cég azon szándékáról is, hogy a terv egy részének finanszírozására magánbefektetői hitelkereteket és egy új részvényest szerezzen, és hogy e tekintetben már megtette a szükséges lépéseket.
- (36) Ezt követően – a harmadik fél észrevételeire válaszul – az olasz hatóságok rámutattak, hogy 2006-ban a Legler piaci részesedése mindössze 0,27 % volt. Hozzáadték, hogy kompenzációs intézkedésként a tervnek része volt a vállalat kapacitásának a 2006. évihez képest 22 %-os, a 2005. évihez képest pedig 40 %-os csökkentése. Ezért úgy vélték, hogy a támogatás nem fogja a közös érdekekkel ellentétes mértékben torzítani a versenyt.

- (37) Az olasz hatóságok a szerkezetátalakítási terv visszavonását követő beadványaikban azzal érveltek, hogy az adósságot részvényre váltó ügylet nem minősül a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak, mivel a SFIRS a piacgazdasági befektető elvével összhangban járt el. Az olasz hatóságok szerint egy magánbefektető hasonlóképpen járt volna el, hogy elkerülje a csődöt és hitelének legalább egy részét a lehető leghatékonyabb módon visszanyerje, vagyis azt tőkévé alakította volna és a vállalatot egy új befektetővel és új hitelkerettel átszervezte volna.

V. ÉRTÉKELÉS

- (38) A 659/1999/EK tanácsi rendelet⁽¹⁰⁾ 8. cikkének (1) bekezdése értelmében az érintett tagállam a 2. cikk szerinti bejelentését megfelelő határidőn belül visszavonhatja, mielőtt a Bizottság a 4. vagy 7. cikk szerinti meghozná határozatát.
- (39) Ugyanezen rendelet 8. cikkének (2) bekezdése értelmében abban az esetben, amikor a Bizottság megkezdte a hivatalos vizsgálati eljárást, az eljárást a Bizottságnak le is kell zárnia.
- (40) A Bizottság megjegyzi, hogy a 13,2 millió EUR közvetlen támogatást Olaszország nem hajtotta végre, és Olaszország nem folytatja tovább a szerkezetátalakítási tervet. Mivel a szerkezetátalakítási tervet visszavonták, az ezzel az intézkedéssel kapcsolatosan megindított hivatalos vizsgálati eljárás már nem szolgál további célt.
- (41) Mivel Olaszország a másik két bejelentett szerkezetátalakítási intézkedést jogellenesen valósította meg, a hivatalos vizsgálati eljárás lezárása érdekében a Bizottságnak meg kell határoznia, hogy ezek a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülnek-e, és ha igen, ez a támogatás összeegyeztethető-e a belső piaccal.

- (42) A Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése kimondja, hogy a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.
- (43) A 107. cikk (1) bekezdése szerinti nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak nyújtott vagy nyújtandó támogatást a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás alapján kell értékelni. Következésképpen a támogatás csak akkor tekinthető a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek, ha a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásban meghatározott feltételek teljesülnek.

V.1. A támogatás megléte

A megmentési célú támogatás kezességvállalásának meghosszabbítása a szerkezetátalakítási időszak teljes időtartamára

- (44) A 13 millió EUR megmentési támogatást nem szüntették meg a Bizottság által jóváhagyott hat hónapos időszak lejártát követően, hanem a terv visszavonásáról szóló értesítés után is fenntartották (lásd a (17) preambulumbekzdést).
- (45) A megmentési támogatás meghosszabbítását olyan intézkedésként jelentették be, amelyet az illetékes minisztérium forrásaiból biztosítanak és az állami költségvetésből finanszíroznak. Így ezt állami forrásokból biztosították és az államnak tulajdonítható. A kezességvállalás szelektív előnyt jelent, mivel lehetővé tette, hogy a Legler olyan pénzügyi forrásokhoz férhessen hozzá, amelyeket pénzügyi helyzetéből adódóan másként nem kaphatott volna meg. Ezért olyan költségektől mentesítette a Leglert, amelyek egyébként felmerültek volna. Ezenfelül, mivel a Legler olyan szerkezetátalakítási folyamatot hajtott végre, amelynek célja a termelés újraindítása volt, a támogatás a verseny torzulásához vezethetett a belső piacon és befolyásolhatta a tagállamok közötti kereskedelmet. Az intézkedés torzító hatását egy harmadik fél is hangsúlyozta, aki arra is rámutatott, hogy az ágazat többletkapacitással küzd.
- (46) A Bizottság ezért úgy véli, hogy a szerkezetátalakítási intézkedésnek is minősülő megmentési támogatási kezességvállalás meghosszabbítása a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül.
- (47) A támogatás összegének meghatározása tekintetében a Bizottság emlékeztet a kezességvállalásról szóló közlemény⁽¹¹⁾ 4.1. pontjának a) bekezdésére, amely szerint „a nehéz helyzetben lévő társaságok esetében a piaci hitelező, ha egyáltalán van ilyen, a kezesség vállalásakor a várható nemfizetési arányra tekintettel magas díjat számítana fel. Ha különösen megnő annak valószínűsége, hogy

⁽¹⁰⁾ HL L 83., 1999.3.27., 1. o.

⁽¹¹⁾ Bizottsági közlemény az EK-Szerződés 87. és 88. cikkének a kezességvállalás formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról (HL C 155., 2008.6.20., 10. o.).

a hitelfelvevő nem lesz képes a hitel visszafizetésére, akkor elképzelhető, hogy ez a piaci arány nem is létezik, és kivételes körülmények között a kezesség támogatási eleme elérheti a kezességgel ténylegesen fedezett összeget.”

- (48) Tekintettel arra, hogy a kezességvállalás biztosításának időpontjában a Legler súlyos pénzügyi nehézségekkel küzdött (növekvő veszteségek, csökkenő forgalom, negatív saját tőke, lásd a (19)–(21), valamint az (52) preambulumbekendést), a Bizottság rendkívül valószínűtlennek tartja, hogy a vállalat állami beavatkozás nélkül bankkölcsönt kaphatott volna; ezért a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a támogatás összege megegyezik a kölcsön teljes összegével⁽¹²⁾.

Adósságot saját tőkére váltó ügylet

- (49) A Bizottság megjegyzi, hogy az ügyletet a SFIRS nevű közintézmény hajtotta végre, amelynek fő tulajdonosa – Szardínia régió – meghatározó befolyást gyakorol a döntéseire⁽¹³⁾. Olaszország soha nem tagadta ezt a tényt. Ezért a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a kérdéses intézkedés államinak tulajdonítható, és azt állami forrásból biztosították. Az intézkedés szelektív, mivel egyetlen céget, a Leglert részesíti előnyben. Ezenfelül, mivel a Legler olyan szerkezetátalakítási folyamatot hajtott végre, amelynek célja a termelés újraindítása volt, a támogatás a verseny torzulásához vezethetett a belső piacon és befolyásolhatta a tagállamok közötti kereskedelmet. Az intézkedés lehetséges versenytorzító hatását észrevételeiben egy harmadik fél is kiemelte, aki arra is rámutatott, hogy az ágazat többletkapacitással küzd.
- (50) Válaszában Olaszország azzal érvelt, hogy a szóban forgó intézkedés semmilyen előnyt nem biztosított a Leglernek, és véleménye szerint összhangban volt a piacgazdasági befektető elvével.
- (51) Az állandó ítélkezési gyakorlat⁽¹⁴⁾ szerint annak eldöntésére, hogy a Legler valóban előnyben részesült-e állami forrásokból, mérlegelni kell, hogy hasonló körülmények között, az ügylet megvalósulásának időpontjában rendelkezésre álló információk és előrelátható fejlemények mellett egy, a SFIRS-éhez hasonló jellemzőkkel rendelkező magánbefektető hajlandó lett volna-e végrehajtani egy hasonló, adósságot saját tőkére váltó ügyletet.
- (52) Először, a Legler pénzügyi kimutatásai alapján a Bizottság megjegyzi, hogy a vállalatnak 2007-ben 1,8 millió EUR tőkéje és negatív, – 16,2 millió EUR saját tőkéje volt, a 2003–2007 közötti időszakban a veszteségek elérték a 94,9 millió EUR-t, és a vállalat helyzete egyértelműen romlott, a veszteségek növekedtek, a forgalom csökkent.
- (53) A Bizottság azt is megjegyzi, hogy a fent vázolt kritikus pénzügyi helyzet ellenére a SFIRS nem végzett az ügylettel kapcsolatban átfogó költség-haszon elemzést és kockázatértékelést. Az olasz hatóságok a Bizottság többszöri erre irányuló kérése ellenére sem nyújtottak be hiteles összevetésén alapuló forgatókönyvet, ami azt bizonyítaná, hogy a SFIRS által választott megoldás előnyösebb volt, mint a Legler felszámolása.
- (54) A Bank of Italy hasonló észrevételeket tett egy jelentésben⁽¹⁵⁾, amelyet a SFIRS tevékenységére irányuló vizsgálatot követően tettek közzé. A jelentés bírálta a SFIRS eljárását az adósságot saját tőkére váltó ügyletre vonatkozó hiányos előzetes elemzés és azon alapvető ellentmondás miatt, miszerint olyan „befektetést” hajtottak végre, amely a fellendülésre semmilyen konkrét kilátást nem vetít előre.
- (55) Ettől az értékeléstől függetlenül a vállalat olyan pénzügyi helyzetben volt, hogy piacgazdaságban egyetlen magánbefektető sem lépett volna be egy hasonló ügyletbe.
- (56) E tekintetben a Bizottság azt is megjegyzi, hogy a vállalat által bejelentett szerkezetátalakítási terv (*piano industriale*) nem tekinthető reális alapnak a vállalat jövőbeli teljesítményének előrejelzésére. Önmagában az a tény, hogy a terv csak a teljes szerkezetátalakítási időszak egy részét fedte le, és nem szolgáltat semmilyen információval az átalakítás későbbi előrehaladásáról (lásd a (23) preambulumbekendést), egyértelműen azt mutatja, hogy az információ hiánya eltérített volna bármely magánbefektetőt attól, hogy a szóban forgó ügyletben részt vegyen.
- (57) Másodszor, ami a SFIRS tényleges kilátásait illeti arra nézve, hogy behajtsa a Legler vele szembeni tartozását, az adósságot saját tőkére váltó ügylet által a SFIRS gyengítette követelési pozícióját korábbi, elsőbbségi hitelezői helyzetéhez képest.
- (58) Az adósságot saját tőkére váltó ügylet időpontjában a SFIRS saját tőkébe való befektetésének értéke és jövőbeli kilátásai nem tűntek elegendőnek, hogy ellensúlyozzák a fent ismertetett kockázatokat, különös tekintettel a

⁽¹²⁾ Lásd még a C 59/07 számú ügyben hozott, az Ixfn javára nyújtott állami támogatásról szóló 2009. október 28-i bizottsági határozatot (HL L 167., 2010.7.1., 39. o.).

⁽¹³⁾ A SFIRS S.p.A. (az 1993. szeptember 1-jei 385. számú kormányrendelet 106. és 107. cikke értelmében létrehozott pénzügyi közvetítő) terveket és programokat készít elő, valamint iránymutatásokat fogalmaz meg Szardínia Autonóm Régió társadalmi és gazdasági fejlődése érdekében. A SFIRS Szardínia Autonóm Régió operatív társasága, részvényeinek 93%-val a régió rendelkezik. A SFIRS élén a Szardínia Autonóm Régió által kinevezett igazgatási tanács áll. Ezenfelül a SFIRS Szardínia Autonóm Régió közigazgatásával azonos irányítás és ellenőrzés alatt áll.

⁽¹⁴⁾ C-482/99. sz., Franciaország kontra Bizottság ügy, 70. pont. C-42/93. sz., Spanyolország kontra Bizottság ügy, 13. pont.

⁽¹⁵⁾ Olaszország által mellékletként benyújtva a 2009. május 29-én kelt levélhez.

vállalat kritikus pénzügyi helyzetére. Erre egyértelműen rávilágított a vállalatról szóló független értékelés is, amely jelképes, 1 EUR összeget tartalmazott.

- (59) A fentiekből arra lehet következtetni, hogy az adósságot saját tőkére váltó ügylet végrehajtásakor a SFIRS nem járt el rendes piaci körülmények mellett működő piaci befektetőként. Egy magánbefektető nem lépett volna be ilyen ügyletbe hiteles és reális előzetes értékelés nélkül, amely megmutatta volna, hogy költséghatékonyabb az adósságot tőkére cserélni ahelyett, hogy a vállalat elsőbbségi hitelezője marad.
- (60) Ezért az adósságot saját tőkére váltó ügylet végrehajtása által a SFIRS előnyt biztosított a Leglernek.
- (61) A fentiekből következik, hogy az adósságot saját tőkére váltó ügylet a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül.
- (62) A támogatás összegének kiszámítása tekintetében meg kell jegyezni, hogy az állami támogatás fogalma az állami forrásokból nyújtott támogatásokra korlátozódik. Az állami támogatás összegét annak az adósságnak a piaci értékén kell kiszámítani, amelyet a SFIRS a Legler saját tőkéjévé alakított. Így ha a Leglernek a SFIRS felé fennálló adóssága névértéken 17 millió EUR, míg a csereügylet előtti napon annak piaci értéke 450 000 EUR volt, az ügyletnek, amely során a SFIRS teljes hitelének 85,3 %-át, vagyis névértéken 14,5 millió EUR-t saját tőkévé alakított, piaci értéke 383 850 EUR volt (azaz a 450 000 EUR 85,3 %-a). Ezáltal az állami forrásból nyújtott előny értéke 383 850 EUR volt. Másrészt az átváltott hitel névértéke másképpen nem tekinthető előnynek, csupán számviteli tekintetben.

V.2. A támogatás összeegyeztethetősége a belső piaccal

- (63) Mivel úgy találták, hogy a két bejelentett intézkedés a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése szerint állami támogatásnak minősül, a Bizottságnak értékelnie kell, hogy a támogatás összeegyeztethető-e a belső piaccal.
- (64) A szóban forgó intézkedéseknek a belső piaccal való összeegyeztethetőségét a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás alapján kell értékelni.
- (65) Az állami kezességvállalás összeegyeztethetőségének értékelését illetően különbséget kell tenni egyrészt a megmentési támogatás meghosszabbítása, másrészt az állami támogatás formájában (a szerkezetátalakítási időszak időtartamára) nyújtott középtávú garancia között, amely szintén szerkezetátalakítási támogatás.
- (66) A megmentési támogatás meghosszabbítására vonatkozóan a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 26. pontja kimondja, hogy ha a tagállam az engedélyezé-

időpontjától számított hat hónapon belül szerkezetátalakítási tervet nyújtott be, illetve be nem jelentett támogatás esetében az intézkedés végrehajtásának időpontjától számított hat hónapon belül, a kölcsön visszafizetésének vagy a kezességvállalás megszűnésének határidejét addig hosszabbítják meg, míg a Bizottság döntést hoz a tervről, kivéve akkor, ha a Bizottság úgy határoz, hogy e meghosszabbítás nem igazolt.

- (67) A szerkezetátalakítási terv bejelentése lehetővé tette, hogy a megmentési támogatás hat hónapon túl is folytatódjon. Olaszország azonban később visszavonta a bejelentést. A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 26. pontjából következik, hogy a szerkezetátalakítási terv bejelentése elengedhetetlen feltétele a megmentési támogatás meghosszabbításának. Ezért ha a bejelentett szerkezetátalakítási tervet később visszavonják, a megmentési támogatás esetében megengedett hosszabbítást meg kell szüntetni.
- (68) A Bizottság döntéshozatali gyakorlatából következően (lásd az Renault-ügyet⁽¹⁶⁾ és a Huta Cynku-ügyet⁽¹⁷⁾), ha egy szerkezetátalakítási tervet vagy egy felszámolási tervet nem jelentettek be a Bizottságnak, vagy ha a szerkezetátalakítási tervet – mint a jelen esetben – visszavonták, a megmentési támogatás meghosszabbítása nem tartható fenn azon az időponton túl, amikor a tagállam visszavonta a szerkezetátalakítási terv bejelentését.
- (69) Mivel a középtávú kezességvállalás (a szerkezetátalakítási terv időtartamára) bejelentett szerkezetátalakítási tervként is szolgált, a megmentési támogatás meghosszabbításának minősült, és összeegyeztethető volt egészen addig, amíg Olaszország visszavonta a bejelentést.
- (70) A meghosszabbított állami támogatás összeegyeztethetőségét ezért attól a naptól kezdve kell megvizsgálni, hogy Olaszország visszavonta bejelentését (azaz 2008. július 24-től).

A vállalat jogosultsága a szerkezetátalakítási támogatásra

- (71) Egy nehéz helyzetben levő vállalkozásnak nyújtott támogatás csak akkor tekinthető a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethetőnek, ha a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatásban meghatározott összes feltétel teljesül.
- (72) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 12. pontjának a) bekezdése és 14. pontja szerint csak nehéz helyzetben lévő vállalkozások jogosultak szerkezetátalakítási támogatásra.
- (73) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 9. pontja szerint egy vállalkozás, függetlenül annak méretétől, akkor tekinthető nehéz helyzetben lévőnek, ha az képtelen – akár saját erejéből, akár a részvényeseitől vagy

⁽¹⁶⁾ C 32/05 (korábbi N 250/05) számú, 2007. április 4-i ügy (HL L 277., 2007.10.20., 25. o.).

⁽¹⁷⁾ C 32/06 (korábbi N 179/06) számú, 2007. szeptember 25-i ügy (HL L 44., 2008.2.20., 36. o.).

a piacról szerzett támogatások révén – arra, hogy megállítsa a veszteségek halmozódását, amely a hatóságok külső beavatkozása nélkül szinte teljes bizonyossággal azt eredményezné, hogy feladja üzleti tevékenységét.

(74) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 10. pontja szerint egy vállalkozás akkor tekinthető nehéz helyzetben lévőnek, ha:

a) korlátolt felelősségi alapon működő társaság esetén törzstőkéjének több mint a fele nincs meg, és annak több mint egynegyede az előző 12 hónap során veszett el;

b) olyan társaság esetén, ahol legalább egyes tagok korlátlan felelősséggel bírnak a társaság tartozása tekintetében, a társaság könyveiben kimutatott tőkének több mint a fele nincs meg, és annak több mint egynegyede az előző 12 hónap során veszett el; vagy

c) a hazai jog szerint az adott vállalkozás – függetlenül a vállalkozási formától – megfelel a kollektív fizetési képzetelenségi eljárás kritériumainak.

(75) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 10. pontjának a) bekezdéséből következik, hogy a jegyzett tőkéjében nagymértékű veszteséget elszenvedő vállalkozás esetében elkerülhetetlen, hogy rövid vagy közép-távon feladja üzleti tevékenységét. Egy korábbi határozatában⁽¹⁸⁾ a Bizottság arra következtetésre jutott, hogy egy vállalkozást, amelynek tőkéje negatív, mindenképpen nehéz helyzetben lévőnek kell tekinteni. A Törvényszék a Biria-ügyben⁽¹⁹⁾ hozott ítéletében megerősítette, hogy a negatív saját tőke valóban a nehéz helyzet jele, valamint hogy a Bizottság helyesen állapította meg, hogy egy vállalkozás negatív saját tőkével nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősül.

(76) A Legler megfelelt a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 10. pontjának a) bekezdésében foglalt kritériumnak, mivel 2006-ban negatív saját tőkével rendelkezett (lásd a (19) preambulumbekendést).

(77) A Bizottság azt is megjegyzi, hogy a Legler a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 10. pontjának a) bekezdése szerint már 2007. május 22-én, a megmentési támogatás engedélyezésének időpontjában is nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak minősült.

(78) Ezt követően a Legler pénzügyi helyzete nem javult. Valójában az illetékes bíróság 2008-ban fizetési képtelenségét nyilvánította (lásd a (16) preambulumbekendést).

(79) A Bizottság azt is megjegyzi, hogy a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 12. pontjának értelmében a Legler nem újonnan alapított vállalkozás.

(80) A megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 13. pontja szerint egy nagyobb vállalatcsoporthoz tartozó vagy az általa átvett vállalat rendszerint nem jogosult megmentési célú vagy szerkezetátalakítási támogatásra, kivéve, ha a vállalat igazoltan saját működése, és nem a csoporton belüli önkényes költségfelosztás eredményeként jutott bajba, és a nehézségek túl súlyosak ahhoz, hogy csoportszinten megoldhatóak legyenek.

(81) A Bizottság megjegyzi, hogy a Piltar csupán gazdasági céltársaság volt, a Legler részvényeinek birtoklásán kívül semmilyen egyéb üzleti tevékenységet nem folytatott. A Bizottság rendelkezésére álló információk közül egyik sem utal arra, hogy a társaság nehézségei a költségek csoporton belüli önkényes felosztásából adódtak volna. Ezenfelül, mivel a Piltar teljes egészében magánszemélyek tulajdonában állt, és a Leglerben való befektetésén kívül semmilyen üzleti tevékenységet nem végzett, nem volt olyan helyzetben, hogy hozzájárulhatott volna a Legler szerkezetátalakításához.

(82) A fentiek alapján megállapítható, hogy a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 9. pontjában foglalt feltételek teljesültek.

(83) Tekintve, hogy a Legler jogosult szerkezetátalakítási támogatásra, most azt kell megvizsgálni, hogy a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 32–51. pontjában foglalt, a szerkezetátalakítási támogatás összeegyeztethetőségére vonatkozó feltételek teljesülnek-e.

A terv visszavonásának következménye a szerkezetátalakítási támogatás összeegyeztethetőségére

(84) Olaszország tehát visszavonta a Leglerre vonatkozó szerkezetátalakítási tervet, ezért már nem elkötelezett semmilyen, a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 35. pontja szerinti szerkezetátalakítási terv iránt. Következésképpen a Bizottság a jogtalan támogatást nem vizsgálhatja a megmentési és szerkezetátalakítási iránymutatás 32–51. pontjában foglalt kritériumok fényében.

(85) A Bizottság továbbá úgy véli, hogy az állami kezességvállalás és az adósságot saját tőkére váltó ügylet semmilyen más jogalapon sem lehet összeegyeztethető a belső piaccal.

VI. KÖVETKEZTETÉS

(86) A Szerződés 108. cikkének (2) bekezdése alapján a 13,2 millió EUR közvetlen támogatásra vonatkozóan indult hivatalos vizsgálati eljárást meg kell szüntetni, mivel Olaszország visszavonta a bejelentést és nem áll szándékában folytatni ezt a támogatási projektet.

⁽¹⁸⁾ C 38/07 (korábbi NN 45/07) számú, 2010. október 7-i *Arbel Fauvet Rail SA* ügy (HL L 238., 2007.10.24., 17. o.).

⁽¹⁹⁾ T-102/07. sz., *Freistaat Sachsen* kontra Bizottság és T-120/07. sz., *MB Immobilien Verwaltungs* és *MB System & Co.* (T-120/07) kontra Bizottság egyesített ügyek.

(87) A Bizottság megállapítja, hogy az állami kezességvállalás és az adósságot saját tőkére váltó ügylet a Szerződés 107. cikke (1) bekezdésének hatálya alá tartozik.

2. cikk

(88) Ennek a két intézkedésnek a végrehajtásával Olaszország megsértette a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdését.

(89) A Szerződés értelmében és a Bíróság állandó ítélezési gyakorlata alapján a Bizottság – amennyiben meggyőződött arról, hogy a támogatás a belső piaccal összeegyeztethetetlen – jogosult annak eldöntésére, hogy az érintett államnak meg kell-e szüntetnie vagy módosítania kell-e a támogatást⁽²⁰⁾. A Bíróság ítélezési gyakorlata abban is következetes, hogy a Bizottság által a belső piaccal összeegyeztethetetlennek tekintett támogatások esetében az államra a támogatás megszüntetését illetően kirótt kötelezettség célja az eredeti állapot visszaállítása⁽²¹⁾. A Bíróság e tekintetben kimondta, hogy ez a célkitűzés akkor valósul meg, ha a kedvezményezett visszafizette a jogellenes támogatásként kapott összegeket, elveszítve így azt az előnyt, amelyet versenytársaival szemben élvezett a piacon, és visszaállt a támogatás juttatása előtti állapot⁽²²⁾.

3. cikk

(90) Az említett ítélezési gyakorlat nyomán a 659/1999/EK tanácsi rendelet⁽²³⁾ 14. cikke kimondja, hogy „[a]mennyiben a jogellenes támogatások esetén elutasító határozat születik, a Bizottság dönt arról, hogy az érintett tagállam hozza meg a szükséges intézkedéseket a támogatásnak a kedvezményezettől történő visszavételére”.

(91) Így, tekintettel arra, hogy a vizsgált intézkedések a belső piaccal összeegyeztethetetlen, jogellenes támogatásnak minősülnek, a két támogatás összegét, azaz a 13 millió EUR-t és a 383 850 EUR-t vissza kell fizettetni annak érdekében, hogy a piacon a támogatás nyújtását megelőző állapot visszaálljon.

(92) Az állami kezességvállalásra vonatkozóan a visszafizetést az azt a napot követő naptól kell megvalósítani, hogy Olaszország visszavonta a szerkezetátalakítási támogatás bejelentését, vagyis 2008. július 24-től, és a tényleges visszafizetés időpontjáig visszafizetési kamatot kell megfizetni.

(93) Az adósságot saját tőkére váltó ügylet vonatkozásában a visszatérítendő összegre a tényleges visszafizetés időpontjáig kamatot kell fizetni attól a naptól kezdve, hogy a támogatást a kedvezményezett rendelkezésére bocsátották, vagyis 2007. május 31-től,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Szerződés 108. cikkének (2) bekezdése alapján indult, a Legler S.p.A. részére nyújtott 13,2 millió EUR közvetlen támogatás tárgyában folytatott hivatalos vizsgálati eljárás lezárul.

⁽²⁰⁾ C-70/72. sz., Bizottság kontra Németország ügy, 13. pont.

⁽²¹⁾ C-278/92. sz., C-279/92. sz. és C-280/92. sz., Spanyolország kontra Bizottság egyesített ügyek, 75. pont.

⁽²²⁾ C-75/97. sz., Belgium kontra Bizottság ügy, 64–65. pont.

⁽²³⁾ HL L 83., 1999.3.27., 1. o.

Az Olaszország által a Legler S.p.A. részére jogellenesen, a Szerződés 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével nyújtott 13 millió EUR állami kezességvállalás és a 383 850 EUR adósságot saját részvényre váltó ügylet a belső piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősül.

(1) Olaszország visszafizetési a kedvezményezett a 2. cikkben említett támogatást.

(2) A visszafizetendő támogatás összegére a tényleges visszafizetés időpontjáig kamatot kell felszámítani.

Az állami kezességvállalást illetően a kamatot az Olaszország által a szerkezetátalakítási támogatás visszavonásáról tett bejelentést követő naptól kell számítani.

Az adósságot saját tőkére váltó ügyletet illetően a kamatot attól a naptól kell számítani, amikor a támogatást a kedvezményezett rendelkezésére bocsátották.

(3) A kamatokat a 794/2004/EK bizottsági rendelet⁽²⁴⁾ V. fejezetével és a 794/2004/EK rendeletet módosító 271/2008/EK bizottsági rendelettel⁽²⁵⁾ összhangban kamatos kamattal kell kiszámítani.

(4) Olaszország e határozat elfogadásának napjától megszünteti a 2. cikkben említett támogatás valamennyi függőben lévő kifizetését.

4. cikk

(1) A 2. cikkben említett támogatást azonnal és ténylegesen vissza kell fizettetni.

(2) Olaszország biztosítja, hogy e határozatot az arról szóló értesítéstől számított négy hónapon belül végrehajtsák.

5. cikk

(1) Az e határozatról szóló értesítéstől számított két hónapon belül Olaszország benyújtja a Bizottságnak a következő információkat:

a) a kedvezményezett által visszafizetendő teljes összeg (tőke és kamat);

b) az e határozatnak való megfelelés érdekében már meghozott és tervezett intézkedések részletes leírása;

c) azt igazoló dokumentumok, hogy a kedvezményezettet felszólították a támogatás visszafizetésére.

⁽²⁴⁾ HL L 140., 2004.4.30., 1. o.

⁽²⁵⁾ HL L 82., 2008.3.25., 1. o.

(2) Amíg a 2. cikkben említett támogatást teljes egészében vissza nem fizetik, Olaszország folyamatosan tájékoztatja a Bizottságot az e határozat végrehajtásának érdekében meghozott nemzeti intézkedések előrehaladásáról. A Bizottság kérésére Olaszország azonnali tájékoztatást ad az e határozat végrehajtása érdekében már meghozott és tervezett intézkedésekről. Ugyancsak részletes tájékoztatást nyújt a kedvezményezett által már visszafizetett támogatásokról és kamatokról.

6. cikk

E határozat címzettje az Olasz Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, 2011. március 23-án.

a Bizottság részéről
Joaquín ALMUNIA
alelnök
